

Argyfwng cyrsiau academiaidd ym maes diwinyddiaeth yng Nghymru

Yn dilyn cyhoeddiad gan Brifysgol Caerdydd eu bod yn bwriadu cael gwared ar 400 o swyddi academiaidd llawn amser, gan gynnwys dileu pwnc diwinyddiaeth yn gyfan gwbl, mae dyfodol hyfforddiant diwinyddol yng Nghymru yn y fantol.

Ers nifer o flynyddoedd bellach mae Coleg y Bedyddwyr, Caerdydd, wedi datblygu a ffynnu, gan ehangu ei ddarpariaeth o ran hyfforddiant i'r weinidogaeth. Trwy gyflwyno mwy o opsiynau drwy gyfrwng y Gymraeg, bu cydweithio hapus iawn yn ystod y blynyddoedd diwethaf hyn rhwng y Bedyddwyr, yr Annibynwyr a'r Presbyteriaid, gan rannu adnoddau o fewn y coleg. Yn yr un modd mae Athrofa Padarn Sant yn Llandaf gyda'r Eglwys yng Nghymru wedi datblygu i gynnig llawer o gyrsiau ymarferol ar gyfer hyfforddi gweithwyr i'r maes Cristnogol. Tra mae llawer o'r hyfforddiant yn digwydd yn y colegau hyn, roedd yr elfen o ddilyn cwrs gradd academiaidd yn dod o dan ymbarél y Brifysgol. Pan oeddwn i'n fyfyrwr diwinyddol ym Mangor 40 mlynedd yn ôl roedd hyfforddiant i lefel gradd BD a thu hwnt yn cael ei gynnig gan dri choleg prifysgol, sef Bangor, Llanbed a Chaerdydd. Gyda chyhoeddiad diweddar Caerdydd, ymddengys na fydd yr un brifysgol yng Nghymru yn medru cynnig cwrs gradd diwinyddol o 2026 ymlaen.

Wrth ymateb i'r newyddion ar raglen *Bwrw Golwg*, dywedodd yr Athro D. Densil Morgan, a fu'n darlithio yn y maes ym Mhrifysgol Bangor ac yna yn Llanbed, 'Mae'n ymddangos na fydd yr un adran ddiwinyddol mewn prifysgol yng Nghymru o gwbl – mae'r peth yn drasiedi. Lle roedd gyda chi Gaerdydd, Llanbed a Bangor yn cynnig holl rychwant diwinyddiaeth, astudiaethau Beiblaidd, astudiaethau athrawiaethol, hanes yr Eglwys, athroniaeth crefydd – mae'r adrannau i bob pwrpas wedi cau.'

Cred Dr Rosa Hunt, sy'n gyn-bennaeth Coleg y Bedyddwyr, Caerdydd, fod y bwriad i gael gwared â diwinyddiaeth fel pwnc yn drychineb. Meddai, 'Mae'r datblygiad hyn yn ofnadwy i bwnc academiaidd Astudiaethau Crefyddol yng Nghymru. O ystyried

Rosa Hunt (yn y canol) gyda rhai o fyfyrwyr y coleg yng Nghaerdydd

rôl crefydd wrth lunio Cymru a'n byd amrywiol heddiw, byddai'n "drychineb" colli'r maes astudio pwysig hwn i fyfyrwyr ac academyddion fel ei gilydd.'

Mae Coleg y Bedyddwyr eisoes yn edrych ar opsiynau eraill, a bydd yr addysg yn parhau wrth i fyfyrwyr newydd gael eu derbyn eto yn 2025. O ran graddau ôl-raddedig, mae trefniant eisoes mewn lle â Choleg Rhyngwladol y Bedyddwyr, IBTS, yn Amsterdam.

Mae gan Gymru draddodiad cyfoethog iawn o hyfforddi diwinyddion blaengar ac arloesol, gyda llawer wedi teithio'r byd a chyhoeddi llyfrau academiaidd sylweddol. Hyfforddwyd cannoedd o weinidogion a chenhadon dros y blynyddoedd, a hynny drwy gyfrwng yr iaith Gymraeg. Gan sylweddoli bod yna lai o ddiddordeb yn y pwnc yn y cyfnod seciwlar rydyn ni'n byw ynddo ar hyn o bryd, hyderwn y byddwn fel cenedl yn parhau i ddiwinyddiaeth ac y bydd cyfleoedd i wneud hynny yn yr iaith Gymraeg. Pwyswn ar Brifysgol Caerdydd i ystyried eu penderfyniad yn ofalus, rhag colli'r pwnc yn gyfan gwbl o Gymru.

Aled Davies

Datganiad gan Goleg y Bedyddwyr, Caerdydd

Rydym yn ddiolchgar am lawer o negeseuon o gefnogaeth yn dilyn y newyddion ddoe [28 Ionawr] fod Prifysgol Caerdydd yn cynnig newidiadau eang sy'n cynnwys, 'rhoi'r gorau i bynciau a rhaglenni yn y sector ... Crefydd a Diwinyddiaeth'. Mae'r rhain yn gynigion i'w trafod ar hyn o bryd ac rydym yn deall na fydd y newidiadau hyn yn cael eu gweithredu tan fis Medi 2026 ar y cynharaf. Mae hyn yn golygu y gallwn dderbyn myfyrwyr newydd ar y cyrsiau BTh / MTh ym mis Medi 2025.

Os bydd y newidiadau hyn yn cael eu gweithredu, mae gan Brifysgol Caerdydd rwymedigaeth i barhau gydag addysgu graddau'r myfyrwyr, fel y byddai unrhyw un sydd wedi dechrau ar raglen astudio yn gallu ei chwblhau. Mae CBC hefyd wedi dechrau archwilio opsiynau eraill ar gyfer darparu cymwysterau, ac rydym yn hyderus na fydd profiad myfyrwyr presennol, nag yn y dyfodol, yn dioddef, ac ni fydd ein gallu i ddarparu ffurfiant o ansawdd uchel i fenywod a dynion i

ddilyn galwad Duw mewn cenhadaeth a gweinidogaeth yn cael ei heffeithio chwaith. Dyma ein hymrwymiad.

Rydym yn gwerthfawrogi'n fawr ein partneriaeth hir sefydlog â Phrifysgol Caerdydd, ers 1893. Felly, rydym yn teimlo'n bryderus iawn am ein holl ffrindiau a chyd-weithwyr ar draws y brifysgol, ac yn enwedig y rhai sy'n gweithio yn Hanes a Chrefydd yr Henfyd, yr ydym yn gweithio gyda nhw bob dydd.